

Expertní stanovisko

ČÍSLO POLOŽKY:

02-02/2023

ZNALEC:

Ing. Jan Machovec

Smetanova 119

533 12 Chvaletice

IČO: 621 45 819

OBOR/ODVĚTVÍ/SPECIALIZACE:

Obor Ekonomika,

odvětví ceny a odhady

specializace trvalé porosty, zeleň zahrad, parků,

včetně škod na porostech,

Obor Zemědělství, odvětví ovocnářství

a zahradnictví

specializace okrasné rostliny, zakládání a údržba

zahradních úprav, zdravotní stav dřevin

Obor Ochrana přírody

specializace dendrologie

ZADAVATEL:

Národní zemědělské muzeum, s.p.o.Kostelní 44,

170 00 Praha 7IČ: 75075741, DIČ: CZ75075741

ČÍSLO JEDNACÍ:

PŘEDMĚT:

Posouzení možnosti poškození tří platanů (Platanus x

hispanica) rostoucích u tzv. „Platanového mostku“ na

k.ú. Nové Dvory u Kutné Hory

DATUM:

21.10.2023

POČET STRAN:

11

SEZNAM PŘÍLOH:

Bez příloh.

1. ZADÁNÍ EXPERTNÍHO STANOVISKA

Jaký je aktuální zdravotní a růstový stav tří platanů rostoucích u platanového mostku?

Jaké je možné a přípustné narušení kořenového prostoru stromů při pracích na opravě platanového mostku a doporučená opatření k zamezení škody na stromech?

2. VÝČET PODKLADŮ

2.1. POPIS POSTUPU ZNALCE PŘI VÝBĚRU ZDROJŮ DAT

Základním zdrojem dat pro zhodnocení zdravotního stavu stromů je místní terénní šetření, výpisy z katastru nemovitostí a letecké snímkování dostupné na stránkách mapy.cz. Dalším zdroji jsou příslušná zákonná ustanovení o ochraně přírody a krajiny a o státní památkové péči a odpovídající normy ČSN. Použitá metodika hodnocení zeleně je plně v souladu s judikaturou ČR v praxi používaná pro hodnocení a pěstování všech vegetačních prvků.

2.2. VÝČET VYBRANÝCH ZDROJŮ DAT A JEJICH POPIS.

- 2.2.1. Místní šetření dne 27.9. a 14.10.2023
- 2.2.2. zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.
- 2.2.3. zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
- 2.2.4. vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
- 2.2.5. ČSN 83 9001 Sadovnictví a krajinářství – Terminologie – Základní odborné termíny a definice.
- 2.2.6. Standardy péče o přírodu a krajinu. Ochrana dřevin při stavební činnosti. Řada A. SPPK A01 002:2017
- 2.2.7. Podklady z projektové dokumentace na opravu mostku poskytnuté zadavatelem.
- 2.2.8. <http://nahliznidokn.cuzk.cz/>
- 2.2.9. www.mapy.cz
- 2.2.10. <https://geoportal.gov.cz>

3. SBĚR DAT.

3.1. POPIS POSTUPU PŘI SBĚRU ČI TVORBĚ DAT

3.1.1. Stromy se nachází jako doprovod cesty na parc. č. 1316 a 1361 k.ú. Nové Dvory u Kutné Hory ve vlastnictví České republiky s právem hospodaření pro zemědělské muzeum, s.p.o., Kostelní 1300/44, Holešovice, 170 00 Praha 7.

3.1.2. Lokalizace. 3 platany (*Platanus x hispanica*) rostoucí v těsné blízkosti mostku. Strom č.3 má jeden kořen o průměru 5 – 8 cm rostoucí pod mostkem a narušující stavbu mostku.

3.1.2.1. Zákres do katastrální mapy.

3.1.2.2. Detail pohledu pod mostek. Kořen zvýrazněn.

3.2. POPIS POSTUPU PŘI ZPRACOVÁNÍ DAT.

3.2.1. Byla sledována následující data:

3.2.1.1. Dendrometrické údaje:

3.2.1.1.1. Druh stromu – *Platanus x hispanica* syn. *Platanus x acerifolia* – platan javorolistý

3.2.1.1.2. Stáří stromu – odhadované stáří stromů je 120 – 150 let.

3.2.1.1.3. Průměr kmenů - přes 100 cm.

3.2.1.1.4. Výška dřeviny – do 20 metrů.

3.2.1.1.5. Šířka koruny - 15 – 20 metrů..

3.2.1.2. Klasifikace:

3.2.1.2.1. Celkový zdravotní stav – dobrý bez viditelného poškození.

3.2.1.2.2. Poškození prostorová a mechanická – střední, bez vlivu na stavilitu stromu..

3.2.1.2.3. Vitalita – střední, odpovídající věkovému stadiu stromů.

3.2.1.2.4. Stabilita – mírně narušená, bezprostřední nebezpečí statického selhání stromů nehrozí.

3.2.1.2.5. Perspektiva na daném místě – dlouhodobá – minimální předpokládaná doba dožití je 20 let, předpokládaná 100 let i více..

3.2.1.2.6. Celková sadovnická hodnota stromu – hodnotná dřevina - zdravé dřeviny, typického tvaru, odpovídající příslušnému druhu nebo kultivaru, v celkovém habitu nanejvýš jen nepatrně narušené nebo poškozené (např. neúplné zavětvení nejspodnějšího patra, mírně nahnuté, nebo s menšími volnými prostory v koruně apod., nesmí však být omezena schopnost dalšího vývoje).

3.3. VÝČET ZPRACOVANÝCH DAT

3.3.1. Shodné s předchozí kapitolou 3.2.

4. STANOVISKO

4.1. POPIS POSTUPU PŘI ANALÝZE DAT

Byl provedena vizuální kontrola stavu stromů a porovnána s návrhy na opravu mostku. Záměr obnovy předpokládá výkopy v bezprostřední blízkosti základů mostku tzn. u sloupků, které se nacházejí ve vzdálenosti do 2 metrů od paty kmene stromu. Dále pak byla provedena kontrola kořene rostoucího pod mostkem, který je v kolizi se záměrem opravy mostku a je preferováno jeho odstranění.

4.2. VÝSLEDKY ANALÝZY DAT

Lze konstatovat, že práce, které budou probíhat při opravě mostku je nutné charakterizovat jako práce v chráněném kořenovém prostoru. Musí být proto dodrženy následující podmínky – viz podklad 2.2.6.

- 4.2.1. Výkopy musí být prováděny šetrnou technologií, například supersonickým vzduchovým rýčem, tlakovou vodou nebo ručním výkopem a selektivním přístupem k obnaženým kořenům
- 4.2.2. Kořeny s průměrem do 30 mm na hraně výkopu ve směru ke stromu je možné hladce přerušit.
- 4.2.3. Kořeny s průměrem od 31 do 50 mm na hraně výkopu ve směru ke stromu budou zachovány. V případě nutnosti jejich přerušení je nutné individuální posouzení odborným dozorem. V případě nutného přerušení musí být přeříznuty hladkým řezem a ošetřeny adekvátním způsobem proti vysychání a mrazu.
- 4.2.4. Kořeny s průměrem nad 50 mm je třeba zachovat bez poškození a chránit je proti vysychání a účinkům mrazu. Pouze ve výjimečných případech může odborný dozor rozhodnout o jejich přerušení, a to včetně následné analýzy stability stromu.
- 4.2.5. Stěny otevřeného výkopu je nutné chránit ve směru ke stromu odpovídajícím způsobem proti vysychání a účinkům mrazu. Nutná je minimalizace doby otevření výkopu

- 4.2.6. Není přípustné navyšovat terén v kořenové zóně stromu.
- 4.2.7. Nesmí dojít ke zhutnění půdy při stavební činnosti.
- 4.2.8. V průběhu stavby musí být instalována ochrana kmene
- 4.2.9. Před zahájením vlastních stavebních prací je vhodné jedno vegetační období provést výkop, instalovat kořenovou clonu dle podkladu 2.2.6., popř. pouze s doplněním propustného substrátu s pravidelnou závlahou - doporučené.
- 4.2.10. Po dokončení stavebních prací je nutné do výkopového prostoru doplnit propustný substrát a případně přihnojit se zálivkou.
- 4.2.11. Výkopové práce nesmí být prováděny za mrazů, dlouhotrvajícího sucha a vysokých teplot.
- 4.2.12. Vzhledem k situaci, kdy kolizní kořen je o větším průměru než 5 cm, je možné jej odstranit, avšak pouze za předpokladu, že se skutečně jedná o jediný kořen, který stavbě překáží. Dále pak je vhodné k jeho odstranění přikročit až po kontrole stavu ostatního kořenového systému v průběhu výkopových prací.
- 4.2.13. V následujících letech je nezbytné provést analýzu reakce stromů na stavební práce a provést případné ošetření korun stromů řezem.
- 4.2.14. Veškeré práce je nezbytné předem konzultovat s odborným dozorem.

5. ODŮVODNĚNÍ

5.1. INTERPRETACE VÝSLEDKŮ ANALÝZY

Plánované práce na opravě mostku jsou přípustné, musí být dodrženy ustanovení uvedené v kapitole 4.2. a v souladu s podkladem 2.2.6. Standardy péče o přírodu a krajinu. Ochrana dřevin při stavební činnosti. Řada A. SPPK A01 002:2017. Kořen, který je v kolizi se stavbou mostku je možné odstranit teprve po kontrole ostatních výkopových prací v kořenovém prostoru stromů. V následujících letech je nutné provést řez stromů – v případě, že by některé větve v důsledku poškození nebo odstranění kořenů usychaly.

5.2. KONTROLA POSTUPU

Byly provedeno několikéré místní šetření dne 27.9. a 14.10.2023. Byly použity metodiky v souladu s judikaturou ČR a příslušnými ČSN.

6. ZÁVĚR

6.1. CITACE ZADANÉ ODBORNÉ OTÁZKY

6.1.1. **Jaký je aktuální zdravotní a růstový stav tří platanů rostoucích u platanového mostku?**

6.1.2. **Jaké je možné a přípustné narušení kořenového prostoru stromů při pracích na opravě platanového mostku a doporučená opatření k zamezení škody na stromech?**

6.2. ODPOVĚĎ

6.2.1. **Stromy jsou v dobrém zdravotním a růstovém stavu s minimálním předpokládaným dožitím nad 20 let, možné dožití i nad 100 let.**

6.2.2. **Při výkopových pracích musí být dodrženy podmínky pro stavební a výkopové práce uvedené v kapitole 4.2. Odstranění kořene ze základů stavby mostku je možné, ovšem až po opakované kontrole při probíhajících výkopových pracích. Jakékoliv řezy na kořenech je nutné provádět hladkým řezem s následnými opatřeními uvedenými v kapitolách 4.2. a 5. V průběhu stavby je nezbytně nutný odborný dozor.**

6.3. V případě nutnosti bude toto stanovisko dopracováno do formy znaleckého posudku.

DATUM A PODPIS

21. 10. 2023 Ing. Jan Machovec

Fotodokumentace:

Platan č. 1.

Platan č. 3.

Detail poškození pod mostkem kořenem platanu č. 3.

